

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/67/2021
Identifikačné číslo spisu: 3520010073
Dátum vydania rozhodnutia: 28.02.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Juraj Kliment
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:3520010073.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Štífta v trestnej veci obvineného Z. N., pre prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. b), písm. c) Trestného zákona, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom v Bratislave 28. februára 2022 dovolanie obvineného podané prostredníctvom obhajcu JUDr. Róberta Grella proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 28. júla 2020, č. k. 2To/67/2020-721, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného Z. N. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom (ďalej aj „okresný súd“) rozsudkom z 11. júna 2020, č. k. 15T/13/2020-653, uznal obvineného Z. N. za vinného z prečinu nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. b), písm. c) Trestného zákona („Tr. zák.“) na skutkovom základe v ňom uvedenom s tým, že od presne nezisteného času mesiaca august 2018 do 29. septembra 2019 v Novom Meste nad Váhom a inde dlhodobo prenasledoval svoju bývalú priateľku, poškodenú T. T. takým spôsobom, že ju kontaktoval prostriedkami elektronickej komunikácie, a to SMS správami a správami prostredníctvom Facebookovskej aplikácie Messenger, pričom len v období od 15. augusta 2018 do 22. septembra 2018 obvinený na mobilný telefón poškodenej poslal 98 SMS správ, v ktorých ju aj urážal, opakovane žiadal vrátenie peňazí, písal aj, aby si dala dobrý pozor, aby neskončila na dne, kde predtým bola, tiež písal, že ak chce peklo, vie dosť vecí, ktoré použije, pričom ho poškodená opakovane žiadala, aby jej nepísal, aby ju prestal obťažovať, aby jej viac nezvonil ani ju nevyhľadával, ak po nej ešte raz pôjde, dá trestné oznámenie, tiež jej písal správy cez aplikáciu Messenger, kde ju tiež urážal, vulgárne nadával a žiadal vrátenie peňazí, pričom uvádzal aj, že peniaze mu určite vráti, o to sa postará, že dúfa, že už nikdy neporodí s emotikonom úsmevu, tiež jej dňa 18. októbra 2018 poslal prostredníctvom aplikácie Messenger video s citlivou tematikou potratu, ktoré sám upravil tak, že dal na pozadie fotografiu poškodenej, pričom pri posielaní jej k videu napísal, že to má na zamyslenie, že si to má prehrávať dookola, koho to bola chyba, že konečné rozhodnutie je vždy na žene a nech jej to v mysli ostane do konca života, tiež sa snažil prekaziť nový vzťah poškodenej, dňa 11. augusta 2018 prišiel k bydlisku poškodenej na V. X. Z. v H. Z. H. N., kde zazvonil na zvonček, tiež v presne nezistených dňoch v

období od 17. augusta 2018 do 28. septembra 2018 opakovane, viackrát obvinený čakal poškodenú v uličke v blízkosti jej zamestnania spoločnosti R. na ulici R. v Novom Meste nad Váhom a dobiehal ako išla ku podchodu, pričom jedenkrát v presne nezistený deň uvedeného obdobia ju opäť po ceste dobehol, začal ju prosiť, aby sa k nemu vrátila, zasa jej vyčítal veci, chcel, aby s ním išla a keď odmietla, snažil sa ju nasilu vtiahnuť do auta, kedy sa mu poškodená vytrhla a ušla, ďalej dňa 25. novembra 2018 na parkovisku T. v Novom Meste nad Váhom sedel vo svojom vozidle a po tom ako uvidel T. T., z vozidla vystúpil, kričal na ňu, išiel za ňou až po V. X. Z., kde poškodená býva, pričom počas cesty jej vyčítal veci, pripomínal, čo všetko pre ňu spravil a ako sa ona na neho vykašlala, poškodená v strachu volala svojmu priateľovi Q. E., obvinený jej vyrazil z rúk telefón a pred vchodom do domu, v ktorom poškodená býva, stále po nej hučal a povedal jej aj, že keby vedel, že si nájde iného chlapa, tak by si to sprosté decko nechal a v období od 28. septembra 2019 do 29. septembra 2019 jej opakovane na jej telefónne číslo zasielal rôzne SMS správy, v ktorých opätovne žiadal od poškodenej vrátenie peňazí, urážal ju, tiež písal, aby zaplatila dlhy pánu E., ak bude nútený, tak mu veľmi rád pomôže a má si to rozmyslieť, ak sa nič nezmení, tak v pondelok ho pošle priamo k nej a je E., že nemala obvineného ojebávať, že prišlo na jeho slová, že karma je zdarma, tiež jej písal, aby nezabudla ako plakala, keď nemala na byt a nemali čo žrať a že karme troška pomôže a keď chce, nech si urobí decko, ktoré dopadne ako K., a takto obvinený konal napriek tomu, že ho poškodená viackrát upozornila, že si toto nepraje a celé konanie obvineného vyvolávalo v poškodenej strach a stres, bála sa aj, že príde o bývanie, vyvolávalo nepokoj a zúfalosť, že konanie obvineného sa nikdy neskončí.

Za to okresný súd obvinenému uložil podľa § 360a ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere jedenásť mesiacov so zaradením podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti uvedenému rozsudku okresného súdu podal odvolanie obvinený, ktoré Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „krajský súd“) uznesením z 28. júla 2020, č. k. 2To/67/2020-721, zamietol podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné, pričom toto uznesenie krajského súdu prevzal obvinený 24. septembra 2020 a jeho obhajca 25. septembra 2020.

Proti uvedenému uzneseniu krajského súdu podal dovolanie obvinený Z. N. vo svoj prospech prostredníctvom obhajcu JUDr. Róberta Grella písomným podaním z 28. októbra 2020, doručeným na okresný súd 29. októbra 2020 (č. l. 744 - 752). Dovolateľ navrhol, aby dovolací súd podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil porušenie zákona v jeho neprospech a podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu a predchádzajúci rozsudok okresného súdu a prikázal okresnému súdu, aby vec znovu prerokoval a rozhodol. Dovolateľ uplatnil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) Tr. por. s tým, že v zásade uvádzal nasledovné základné skutočnosti:

- v rámci dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. namietal neurčitú formuláciu popisu skutku v uznesení o vznesení obvinenia a neskoré doručenie rozhodnutia o sťažnosti podanej proti uzneseniu o vznesení obvinenia,
- namietal porušenie zásady zachovania totožnosti skutku s poukazom, že bol odsúdený pre iný skutok, než aký bol uvedený v obžalobe, resp. pre ktorý bolo vznesené obvinenie, pričom mu nebola daná príležitosť, aby sa obhajoval a predkladal dôkazy ohľadom skutku, pre ktorý bol odsúdený,
- ohľadom podanej obžaloby namietal, že jednak nebol upozornený na zmenu právnej kvalifikácie v obžalobe podľa § 234 ods. 2 Tr. por., pričom to, že malo ísť iba o písársku chybu, sa dozvedel od prokurátorky až po takmer dvoch mesiacoch a nesúhlasil s tým, jednak namietal odôvodnenie obžaloby s tým, že neobsahovala všetky náležitosti podľa § 235 písm. d) Tr. por. a nevedel, čo všetko mu je kladené za vinu a z akých skutočností to vyplýva,
- namietal, že boli produkované a akceptované len dôkazy proti jeho osobe a ním navrhované dôkazy súd zamietol, čím bola porušená zásada rovnosti strán a nerešpektovaná kontradiktórnosť konania,
- v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. namietal výsluch poškodenej vykonaný na hlavnom pojednávaní v jeho neprítomnosti iba za účasti jeho obhajcu, čím bolo podľa dovolateľa porušené aj právo na obhajobu,
- v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. obvinený uviedol, že neboli naplnené zákonné znaky trestného činu nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 Tr. zák., a to najmä

pokiaľ ide o samotnú podstatu prenasledovania, dlhodobosť konania a spôsobilosť vyvolať dôvodnú obavu o život a zdravie poškodenej alebo jej blízkych osôb alebo spôsobilosť podstatným spôsobom zhoršiť kvalitu života poškodenej, pričom následne dovolateľ rozoberal jednotlivé v konaní vykonané dôkazné prostriedky a uvádzal závery, ktoré z nich podľa dovolateľa vyplynuli.

K podanému dovolaniu sa vyjadrila Okresná prokuratúra Nové Mesto nad Váhom písomným podaním z 21. decembra 2020, doručeným na okresný súd 22. decembra 2020 (č. l. 757 - 759), v ktorom navrhla dovolanie obvineného odmietnuť podľa § 382 písm. c) Tr. por. Vyjadrovateľ ohľadom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. uviedol dôvody, pre ktoré bolo uznesenie o zamietnutí sťažnosti podanej proti vznesenému obvineniu doručované novému zvolenému obhajcovi a obvinenému 30. decembra 2019 s tým, že skutočnosť, že nebolo doručované bezprostredne po jeho vydaní nemá žiaden vplyv na jeho zákonnosť. Ohľadom namietania totožnosti skutku vyjadrovateľ uviedol, že bola zachovaná totožnosť konania i následku. Tým, že dokazovaním boli zistené ďalšie okolnosti ohľadom času, miesta a konania obvineného, nedošlo k zmene podstaty skutku. K odmietnutiu vykonania obvineným navrhovaných dôkazov vyjadrovateľ uviedol, že neboli produkované také okolnosti, ktoré by zakladali dôvod ich vykovania. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. vyjadrovateľ uviedol, že výsluch poškodenej na hlavnom pojednávaní bol na jej žiadosť vykonaný v neprítomnosti obvineného, pričom obvinený mal možnosť sledovať zvukový prenos z výsluchu v osobitnej miestnosti súdu s možnosťou klásť otázky prostredníctvom obhajcu a takýto postup je v súlade s § 262 Tr. por. a všetky dôkazy v prípravnom konaní a v konaní pred súdom boli vykonané zákonným spôsobom. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. vyjadrovateľ uviedol, že obvinený svojím konaním naplnil všetky znaky skutkovej podstaty daného prečinu podľa § 360a ods. 1 písm. b), písm. c) Tr. zák., k čomu uviedol obsah v konaní vykonaných dôkazných prostriedkov a závery, ktoré z nich podľa vyjadrovateľa vyplynuli.

Spisový materiál bol predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“) na rozhodnutie o podanom dovolaní 31. augusta 2021 a vec napadla na rozhodnutie do senátu 5 T, ktorý podľa daného rozvrhu práce Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhoduje v zložení JUDr. Juraj Kliment, JUDr. Peter Hatala a JUDr. Peter Štíft.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 371 ods. 4 prvá veta Tr. por. dôvody podľa odseku 1 písm. a) až g) nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti.

Podľa § 371 ods. 5 Tr. por. dôvody podľa odseku 1 písm. i) a podľa odseku 3 nemožno použiť, ak zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného.

Podľa § 374 ods. 3 Tr. por. v dovolaní možno uplatňovať ako dôvod dovolania aj konanie na súde prvého stupňa, ak vytýkané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku.

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmieta dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 .

Po predložení veci Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Tr. por.) predbežne

preskúmal dovolanie obvineného spolu s predloženým spisovým materiálom a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Tr. por.], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov (§ 372 ods. 1 Tr. por.), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonom ustanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.), na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Tr. por.) a spĺňa aj nevyhnutné obsahové náležitosti (§ 374 Tr. por.). Zároveň ale zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Tr. por., pretože nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok určený na nápravu v zákone výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných pochybení súdov a predstavuje výnimočné prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Táto výnimočnosť je vyjadrená práve obmedzenými možnosťami pre podanie dovolania, aby sa širokým uplatňovaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia na úrovni riadneho opravného prostriedku. Dovolanie preto možno podať iba proti niektorým druhom súdnych rozhodnutí vydaných v trestnom konaní (sú výslovne uvedené v § 368 ods. 2 Tr. por., pričom minister spravodlivosti môže podať dovolanie aj proti rozhodnutiam uvedeným v § 371 ods. 2 Tr. por.), a to iba z dôvodov taxatívne uvedených v ustanovení § 371 Tr. por. a dôvod dovolania sa musí v dovolaní vždy uviesť (§ 374 ods. 2 Tr. por.), pričom dovolací súd je viazaný uplatnenými vecnými dôvodmi dovolania (dovolateľom vytýkanými chybami) a nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, resp. z iných, dovolateľom neuvedených pochybení (§ 374 Tr. por., § 385 Tr. por.). Dovolací súd pri náprave namietaných pochybení preskúma v zásade tie nedostatky, ktoré boli preskúmané už v odvolacom konaní a neboli napravené odvolacím súdom, ako aj pochybenia spôsobené odvolacím súdom. Tomu zodpovedá aj obmedzenie možnosti podať dovolanie v prípade, keď neboli využité riadne opravné prostriedky (§ 372 ods. 1 Tr. por.) a povinnosť obsahovo namietat' skutočnosti známe v pôvodnom konaní zakladajúce niektoré z dovolacích dôvodov najneskôr v odvolacom konaní (§ 371 ods. 4 Tr. por.). Obsah konkrétne uplatnených vytýkaných chýb a tvrdení, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, by mal vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Ak podané dovolanie iba formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pričom v skutočnosti obsahuje argumenty a tvrdenia stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu alebo iného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 Tr. por., ide o dovolanie, ktoré je potrebné podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť.

V prípade uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. je zo samotnej formulácie zákonného ustanovenia zrejmé, že tento dovolací dôvod nie je splnený pri akomkoľvek porušení práva na obhajobu, ale zákon vyžaduje, aby bolo také právo porušené zásadným spôsobom. Takým zásadným porušením tohto práva je predovšetkým porušenie ustanovení o povinnej obhajobe, resp. porušenie iných procesných ustanovení obdobného charakteru a závažnosti týkajúcich sa tohto práva.

Zároveň z ustanovenia § 368 ods. 1 Tr. por. (dovolanie možno podať proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon alebo ak boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa § 371 Tr. por.) vyplýva, že dovolacie konanie sa týka buď rozhodnutia súdu, ktorým bol porušený zákon, alebo porušenia ustanovení o konaní, ktoré mu predchádzalo. Z povahy a charakteru dovolacieho konania vyplýva, že musí ísť o konanie predchádzajúce vydaniu dotknutého rozhodnutia, t. j. ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie vydané v súdnom konaní, v tomto prípade na hlavnom pojednávaní, tak predmetom prieskumu v dovolacom konaní je konanie na hlavnom pojednávaní (resp. vo všeobecnosti súdne konanie po podaní obžaloby), nie však prípravné konanie (resp. konanie pred podaním obžaloby). Uvedené je zrejmé aj zo samotného členenia ôsmej hlavy Trestného poriadku, ktorá sa týka mimoriadnych opravných prostriedkov, keďže porušenie zákona rozhodnutím prokurátora alebo policajta alebo v konaní, ktoré mu predchádzalo, je predmetom iného mimoriadneho opravného prostriedku, a to zrušenia právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní, o čom rozhoduje generálny prokurátor Slovenskej republiky podľa ustanovení § 363

a nasl. Tr. por.

Preto pokiaľ dovolateľ v tejto súvislosti namieta porušenie práva na obhajobu postupom v prípravnom konaní tým, že rozhodnutie o zamietnutí jeho sťažnosti podanej proti uzneseniu o vznesení obvinenia mu bolo doručené oneskorene, resp. neurčitost' popisu skutku samotného uznesenia o vznesení obvinenia, tak uvedené je z pohľadu dovolacieho konania irelevantné. Obdobne tak je irelevantná námietka dovolateľa, že odôvodnenie podanej obžaloby neobsahovalo všetky zákonné náležitosti a pokiaľ súd nezistil podmienky pre odmietnutie obžaloby, tak tento jeho postup nie je predmetom prieskumu v dovolacom konaní. Pokiaľ dovolateľ namieta, že nebol po podaní obžaloby upozornený na zmenu právnej kvalifikácie podľa § 234 ods. 2 Tr. por., tak táto námietka je opäť irelevantná s tým dovetkom, že právna kvalifikácia skutku v obžalobe bola totožná s právnou kvalifikáciou uvedenou v uznesení o vznesení obvinenia (v tomto ohľade nie je určujúce nepresné uvedenie právnej vety v obžalobe a sám dovolateľ uvádza, že bol na hlavnom pojednávaní prokurátorkou upozornený, že išlo iba o písársku chybu, pričom nie je určujúce, že s tým dovolateľ vyjadril nesúhlas, resp. že podľa názoru dovolateľa skutok v obžalobe nenaplnil všetky znaky v nej uvedenej právnej kvalifikácie). V tomto ohľade treba uviesť, že dovolateľ bol rozsudkom okresného súdu uznaný za vinného pre spáchanie prečinu nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. b), písm. c) Tr. zák. a táto je pre posudzovanie dovolacím súdom určujúca a v konaní nebolo namietané, že by skutok nebol takto právne posudzovaný už od vznesenia obvinenia. Obžaloba bola podaná pre skutok právne posúdený ako prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. b), písm. c), písm. d), ods. 2 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák., pričom okresný súd obvineného uznal za vinného na podklade ustáleného skutkového stavu, ktorým je dovolací súd viazaný, z prečinu nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. b), písm. c) Tr. zák., a to na základe vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní, na podklade ktorého došlo k úprave právnej kvalifikácie v prospech obvineného, ku ktorej sa mal možnosť vyjadriť obvinený a jeho obhajca aj prostredníctvom odvolacieho konania a v tomto smere dovolací súd nezistil žiadne také skutočnosti, z ktorých by bolo možné odvodiť porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom. Je potrebné uviesť, že po vykonanom dokazovaní na hlavnom pojednávaní nedošlo k tomu, že by bol obvinený odsúdený pre iný trestný čin, ale obvinenému nebola preukázaná v určitom smere základná skutková podstata a nebola preukázaná kvalifikovaná skutková podstata daného prečinu v zmysle podanej obžaloby, teda na základe vykonaného dokazovania došlo v rozsudku oproti obžalobe k úprave skutku a jeho právnej kvalifikácie, ktorá bola oproti podanej obžalobe miernejšia.

Pokiaľ dovolateľ namieta, že skutok uvedený v obžalobe nie je totožný so skutkom, pre ktorý bol odsúdený, resp. pre ktorý mu bolo vznesené obvinenie, tak ide o námietku nedôvodnú, keďže totožnosť skutku bola zachovaná. K tomu treba uviesť, že dovolateľ poukazyval, že skutok podľa obžaloby už neobsahoval určité konanie, ktoré obsahovalo uznesenie o vznesení obvinenia (teda také konanie bolo vo vymedzení skutku v obžalobe vypustené) alebo naopak, že určité konanie obsahoval naviac, resp. že okresný súd oproti obžalobe upravil znenie skutkovej vety na základe vykonaného dokazovania v súdnom konaní. Uvedené však nie je porušením zachovania totožnosti skutku a ak sú na základe vykonaného dokazovania iba upravené či spresnené také okolnosti ako je čas spáchania skutku či jednotlivé formy konania za predpokladu, že je zachovaná podstata konania ako takého či spôsobený následok, čo bolo v danej veci splnené, tak ide o úpravu skutkovej vety plynúcu z vykonaného dokazovania, čo je reálne sa vyskytujúci a v súlade so zákonom vykonaný postup súdu, keďže vymedzenie skutku v skutkovej vete rozsudku musí byť výsledkom vykonaného dokazovania v súdnom konaní a musí mu zodpovedať (primerane R 64/1973, R 9/1997). Nutnosť zachovania totožnosti skutku teda neznamená, že skutková veta musí byť rovnaká od vznesenia obvinenia do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, keďže táto musí reagovať na skutočnosti zistené dokazovaním v priebehu trestného stíhania a v tomto ohľade môže dochádzať v jednotlivých štádiách trestného konania aj k jej zmene či úprave ako dôsledku vykonaného dokazovania.

Čo sa týka odmietnutia obvineným navrhovaných dôkazov, tak je potrebné poukázať na skutočnosť, že podľa ustálenej súdnej praxe (R 7/2011) za porušenie práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o

voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Tr. por., resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Tr. por., pretože ak by záver súdu učiný v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu.

Ohľadom odmietnutia vykonania dôkazov navrhovaných obvineným dovolací súd uvádza, že okresný súd v rozsudku preskúmateľným spôsobom uviedol skutočnosti, ktoré ho viedli k takému postupu, čo po posúdení na základe odvolania obvineného odobril v napadnutom uznesení aj krajský súd (tým, že podané odvolanie obvineného ako nedôvodné zamietol), keď obvinený ako jednu z odvolacích námietok proti rozsudku okresného súdu uvádzal aj neakceptovanie jeho návrhov na doplnenie dokazovania. Navyše treba zdôrazniť, že zo zápisnice o verejnom zasadnutí krajského súdu z 28. júla 2020, ktorého predmetom bolo rozhodnúť o odvolaní obvineného (č. l. 718 - 719) vyplýva, že krajský súd zisťoval, či strany majú návrhy na doplnenie dokazovania, pričom obvinený a jeho obhajca uplatnili len vykonania jedného listinného dôkazu, ktorý krajský súd následne aj na verejnom zasadnutí prečítal a žiadne iné návrhy na doplnenie dokazovania neboli zo strany obhajoby uplatnené.

V prípade uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. sa vyžaduje zistenie, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. Dovolací súd k tomu v prvom rade uvádza, že porušenie zákona pri vykonaní dôkazov svojou povahou a závažnosťou musí zodpovedať porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd vzhľadom na charakter dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku. Z toho treba opodstatnene odvodiť, že nesprávny procesný postup pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom len vtedy, ak mal relevantný negatívny dopad na práva obvineného, v opačnom prípade tento dovolací dôvod nemôže byť splnený.

Dovolateľ v tomto ohľade namietal nezákonnosť výsluchu poškodenej na hlavnom pojednávaní s poukazom, že tento bol vykonaný bez jeho prítomnosti, iba za účasti obhajcu s tým, že na postup podľa § 262 Tr. por. nebol daný dôvod.

Dovolací súd po posúdení tejto dovolacej námietky dospel k záveru, že je nedôvodná, keďže nezistil, že by neboli splnené zákonné podmienky na postup podľa § 262 Tr. por. Obvinený bol stíhaný pre trestný čin, ktorého podstatou je nebezpečné prenasledovanie inej osoby so vzbudením dôvodnej obavy o jej život, zdravie, resp. život a zdravie jej blízkej osoby alebo podstatným spôsobom zhoršením kvality jej života. Pokiaľ sa v takom prípade poškodená vyjadří po poučení na hlavnom pojednávaní, že má z obvineného strach a súd to posúdi tým spôsobom, že existuje obava, že poškodená v prítomnosti obvineného nevyovie pravdu, nie je možné taký záver urobený súdom vytknúť ako rozporný so zákonom. V tomto ohľade treba uviesť, že na výsluchu poškodenej bol priamo prítomný obhajca a obvinený mal možnosť výpoved' poškodenej počuť cez zvukový prenos v inej miestnosti súdu s následnou možnosťou kladenia otázok prostredníctvom obhajcu. Už len pre úplnosť dovolací súd uvádza, že v prípade výpovede poškodenej išlo síce o podstatný, ale nie o jediný usvedčujúci dôkaz, na podklade ktorého bola preukázaná vina obvinenému.

V prípade uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je nutné zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, pričom však podľa vyššie citovanej zákonnej dikcie tohto ustanovenia dovolací súd správnosť a úplnosť zisteného skutku nemôže skúmať a meniť. V prípade tohto dovolacieho dôvodu dovolanie neslúži na prípadnú revíziu skutkových zistení vykonaných súdom prvého stupňa a odvolacím súdom, čo je možné len na základe dovolania podaného ministrom spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Tr. por. Pokiaľ teda dovolateľ poukazuje na určité pochybenia, ktoré majú podľa neho spočívať v tom, že nikdy poškodenú nesledoval, popieral výpovede svedkov, spochybňoval vzájomnú komunikáciu s poškodenou, resp. namietal ďalšie skutkové okolnosti, tak

uvedené sa práve týka skutkového stavu zisteného v pôvodnom konaní, ktorý však dovolací súd v prípade dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. nemôže v tomto smere skúmať, meniť ani hodnotiť (skutkový stav je vždy výsledkom hodnotenia vykonaného dokazovania). Zistený skutkový stav môže dovolací súd posudzovať len z pohľadu jeho nesprávneho právneho posúdenia alebo nesprávneho použitia iného hmotnoprávneho ustanovenia (resp. právneho predpisu, ak má priamy vzťah k právnemu posúdeniu skutku), a teda vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku meritórneho rozhodnutia môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nie však námietky skutkové (primerane R 3/2011, R 47/2014-II., R 14/2015-III.).

Pokiaľ dovolateľ namieta nesplnenie zákonných znakov daného prečinu nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 Tr. zák. z pohľadu podstaty prenasledovania, dlhodobosti konania a spôsobilosti vzbudiť dôvodnú obavu predpokladanú v tomto ustanovení, tak dovolací súd uvádza, že skutková veta uvedená v rozsudku okresného súdu zodpovedá danej právnej kvalifikácii a zahŕňa jednak skutočnosť, že išlo o prenasledovanie (z vymedzenia skutku vyplýva, že nešlo o žiadne náhodné stretnutia, ale o ciele, nechcené ataky zasahujúce do súkromia poškodenej, ktorá obvineného viackrát upozornila, že si nepraje, aby konal takým spôsobom), dlhodobosť prenasledovania (je určené obdobím august 2018 až 29. september 2019, pričom sú uvedené konkrétne spôsoby konania obvineného v danom celkovom období v určitých časových úsekoch a dlhodobosť prenasledovania neznamená, že musí ísť o každodenné také konanie v danom období a hoci je medzi konaniami určenými dňami 25. november 2018 a 28. - 29. september 2019 dlhý časový úsek, ktorý v skutkovej vete neobsahuje konkretizovanie konania obvineného, znaku dlhodobosti prenasledovania by v zásade už zodpovedal aj časový úsek vymedzený obdobím niekoľkých týždňov, t. j. aj obdobie mesiacov august až november roku 2018), jednak spôsobilosť vzbudiť obavu o život a zdravie poškodenej, resp. podstatným spôsobom zhoršiť kvalitu jej života (konanie obvineného vyvolávalo u poškodenej strach a stres, bála sa, že príde o bývanie, vyvolávalo u nej nepokoj a zúfalosť, že konanie obvineného sa nikdy neskončí) vyhľadávaním jej osobnej blízkosti a jej kontaktovaním cez elektronickú komunikačnú službu (SMS správy, správy cez aplikáciu Messenger) proti vôli poškodenej, a to vzhľadom na obsah posielaných správ či spôsob jeho konania a správania sa k poškodenej špecifikovaný v skutkovej vete rozsudku okresného súdu a právna kvalifikácia skutku ako prečinu nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. b), písm. c) Tr. zák. zodpovedá vymedzeniu skutkovej vety rozsudku okresného súdu.

Z uvedeného vyplýva, že aj v prípade namietaného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. boli dovolacie námietky nedôvodné, resp. neboli takého charakteru, aby viedli k zrušeniu napadnutého rozhodnutia.

Z vyššie uvedeného zároveň vyplýva, že pokiaľ krajský súd zamietol odvolanie obvineného ako nedôvodné, postupoval v súlade so zákonom a bolo teda irelevantným poukazovanie dovolateľom na konanie pred okresným súdom (§ 374 ods. 3 Tr. por.), keďže ani v jeho konaní neboli zistené v dovolacom konaní obvineným vytýkané pochybenia.

Záverom dovolací súd uvádza, že pokiaľ sa k niektorej z uplatnených dovolacích námietok výslovne nevyjadril, považoval ju za irelevantnú vzhľadom na vyššie ním uvedené skutočnosti a argumenty, na základe ktorých by nemohla taká námietka spôsobiť iné rozhodnutie dovolacieho súdu o podanom dovolaní.

Na základe uvedených skutočností dovolací súd zistil, že podaným dovolaním nebol splnený žiadny dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., a preto na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.